

Naša Domowina

INFORMACIJE TŘĚŠNEHO ZWJAZKA · INFORMACIJE KŠYWOWEGO ZWĘZKA · INFORMATIONEN DES DACHVERBANDES

75 Jahre Wiedergründung der Domowina in Crostwitz/Chrósćicy.

Běchmy – smy – budźemy: Z Wami hromadže po puću za přichod našeje rjaneje Łužicy

Što je to do spodživnega lěta? Tute prašenje slyšiš wot časa prěnjeho „lockdowna“ w nalěču hač do džensnišeho. Naša Domowina, třěšny zwjazk Łužiskich Serbow, je wot swojeho założenja w lěće 1912 wjacore wichorojte časy dožiwiła – a přežiwiła. Smy přeco swojim korjenjam swěrni wostali, a to nam najebać wšě krzy wšelakich dobow stabilitu spočza. Z tym je Domowina typiske woblico našeho regiona: My chcemy z časom hić a zdobom swoje domoródne tradicije pěstować. Myslu sej, zo so Wam runje tak dže.

Naši serbscy prjedownicy su před połdra lětysacom započeli, Łužicu z džiwizny do kulturneje krajiny přetworjeć. Tuchwilu so wjèle wo „změnje strukturow“ rěci. Kelko razow su to prjedawše generacije tež činili? A my móżemy džensa tu žiwi być, dokelž njejsu woni stejo wostali, ale po nowych pućach kročili. Tež my Serby nochcemy „stare časy“ wróćo měć, kotrež hustodosć dobre časy njeběchu.

Smy byli – smy – bužomy: Z Wami gromaże pó droze za pŕichod našeje rědneje Łužyce

Kake živne lěto jo to? Toś to pšašanje slyšiš wót casa prědnego „lockdowna“ w nalěšu až do žinsajšnego. Naša Domowina, kšywowy zwězka Łužiskich Serbow, jo wót swójego założenja w lěće 1912 rěd wichorojtch casow dožiwiła – a pšežiwiła. Smy pšecej swójim kórjenjam zwérne wóstali, a to nam nježiwajacy na wše krize wšakich dobow stabilitu dawa. Z tym jo Domowina typiske woblico našoga regiona: My comy z casom hyś a rownocasne swóje domoródne tradicije woplöwaś. Myslim se, až se Wam rowno tak žo.

Naše serbske předowniki su pśed połteria lětysacom zachopili, Łužycu ze žiwizny do kulturneje krajiny pšetwórjowaś. W tej chyli se wjèle wó „změnje strukturow“ powěda. Wjèle razow su to něgajše generacije tek cynili? A my móżomy žinsa how žywe byś, dokulaž njejsu wóni stojecy wóstali, ale pó nowych drogach kšacali. Tek my Serby njocomy „stare case“ slědk měš, kótarež cesto dosć dobre case byli njejsu.

Von der Herkunft zur Zukunft: Gemeinsam unterwegs für die schöne Lausitz

Ist das nicht ein seltsames Jahr? Diese Frage hört man seit dem ersten „Lockdown“ im Frühjahr bis heute. Die Domowina, unser sorbischer Dachverband, hat seit Gründung 1912 viele stürmische Zeiten erlebt – und überlebt. Wir sind immer unseren Wurzeln treu geblieben, und das verleiht Stabilität. Damit ist die Domowina typisch für unsere Region: Wir wollen mit der Zeit gehen und zugleich liebgewonnene Traditionen pflegen. Ich denke, das können Sie aus eigener Erfahrung nachvollziehen.

Unsere sorbischen Vorfahren haben vor rund anderthalb Jahrtausenden begonnen, die Lausitz von der Wildnis zur Kulturlandschaft umzugestalten. Zurzeit wird viel über „Strukturwandel“ gesprochen. Wie viele Male haben das wohl frühere Generationen auch getan? Und wir können heute hier leben, weil sie nicht stehengeblieben sind. Auch wir Sorbinnen und Sorben wollen nicht die alten Zeiten zurückhaben, die oft genug keine „guten alten Zeiten“ waren.

Ja ze swojej swójbu, wjele přečelemi, kolegami a znatymi zbliska a zdaloka serbuju, takrjec w połstatej generaciji we Łužicy. Zdobom so wjeselu, zo tute linki na kompjuterje w čopljey stwě pišu.

Serbja mějachu na příklad na škleńcerstwje a na tekstilijowym přemysle we Łužicy bytostny podźél. Tež hórnistwo měješe swoje spočatki we Łužicy, jako běše wjetšina ludnosće hišće serbska. Jedyń z najwuznamnišich informatikarjow wuchodneje Němskeje, pionér na polu techniki kompjutera, běše Serb Mikławš Joachim Wićaz. A džakowano wjele młodym serbskim IT-ekspertam tež z digitalizowanjom serbskeje rěče a kultury derje postupujemy, štož běše nam runje pod lětušimi wuměnjenjemi spomóžna wěcka.

Byrnjež wjetšina Łužičanow džensa serbsce njerěčała, ma nimale kózdy w swójbe serbske korjenje. Serbstwo je zakład a korjeń našeje krajiny, a rěč njeje jenički přistup k serbskemu žiwjenju. Tohodla smy na tute jónkrótne wudače „Naša Domowina“ w třoch rěčach – delnjo-, hornjoserbsce a němsce – prěni raz z pokiwom w nawěšku za poł miliona domjacnosćow skedźbnili.

Njejsmy jenož třešny zwjazzk 200 skupin a towarstwow po cyłej Łužicy. Smy zastupjerka zajmow wšich, kotřiž so za serbske nałožki w běhu lěta horja a so za našu bohatu kulturu a rjanu

Ja ze swójeju familiju, wjele pšejaselami, kolegami a znatymi zbliska a zdaloka serbski powědam, groniš mógał w pěšzasetej generaciji we Łužicy. Rownocasne se pak wjaselim, až toś te linki na kompjuterje w šopljey špě pišom.

Serby su měli na pšíkład na głažkaŕstwje a na tekstilijowem žělaŕstwje we Łužicy bytostny pólzél. Tek górnistwo jo mělo swóje zachopjeńki we Łužicy, ako jo byla wětšyna ludnosći hyšći serbska. Jaden z nejwuznamnejšich informatikarjow pódzajtšneje Nimskeje, pionér na polu techniki kompjutera, jo był Serb Mikławš Joachim Wićaz. A žekowano wjele młodym serbskim IT-ekspertam tek z digitalizérowanim serbskeje rěcy a kultury derje póstupujomy, což jo bylo nam rowno pód lětosnymi wuměnjenjami spomóžna wěcka.

Rownož wětšyna Łužičanow žinsa serbski njepowěda, ma písamem kuždy w familiji serbske körjenje. Serbstwo je zakład a kórjeń našeje krajiny, a rěč njejo jadnučki přistup k serbskemu žywjenjoju. Togodla smy na toś to jadnorazowe wudaše „Naša Domowina“ w tsoch rěčach – dolno-, gónoserbski a nimski – prědny raz z pokazku w inseraše za poł miliona domacnosćow pokazali.

Njejsmy jano kšywowy zwězk 200 kupkow a towaristwow pó celeye Łužicy. Smy zastupnica zajmow wšich, kenž se za serbske nałogi w běgu lěta zasajízu

Ich spreche mit meiner Familie, mit vielen Freunden, Kollegen und Bekannten sorbisch, gewissermaßen in fünfzigster Generation in der Lausitz. Zugleich bin ich froh, dass ich diese Zeilen am Computer in der warmen Stube schreiben kann.

Die Sorben hatten zum Beispiel am Aufbau der Glas- und Textilindustrie wesentlichen Anteil. Auch der Bergbau hatte seine Anfänge in der Lausitz, als die Mehrheit der Bevölkerung noch sorbisch war. Einer der bedeutendsten Informatiker im Osten Deutschlands, ein Pionier auf dem Gebiet der Computertechnik, war der Sorbe Nikolaus Joachim Lehmann. Und dank der vielen jungen sorbischen IT-Experten macht die Digitalisierung der sorbischen Sprache und Kultur gute Fortschritte. Gerade unter den Bedingungen dieses Jahres war dies besonders wichtig.

Wenngleich die Mehrheit der Menschen in der Lausitz heute nicht sorbisch spricht, hat fast jeder in der Familie sorbische Wurzeln. Die Sprache ist nicht der einzige Zugang zum sorbischen Leben.

Wir sind ja nicht nur Dachverband von 200 Gruppen, Vereinen und Verbänden. Wir sind auch Interessenvertreterin aller, die sich für sorbische Bräuche begeistern und sich für unsere reiche Kultur und schöne Sprache engagieren. Natürlich sind wir für alle offen, die ihre sorbischen

Zweisprachige Beschriftung des Rathauses der Kreisstadt von Dahme-Spreewald, Lubben / Lubin.

Maximilian Hassatzky, neues Mitglied des Präsidiums der Domowina aus der Niederlausitz

Sorbischer Bürgerpolizist in Hoyerswerda, André Kober, im Gespräch u.a. mit Dawid Statnik, Vorsitzender der Domowina, und Gabriela Linack vom Regionalvorstand des Dachverbandes (2., 3., 4. v.l.)

reč angažuju. So wě, zo smy wotewrjeni wšem, kotříž sej swoje serbske korjenje waža. Tohodla njech je tuta „Naša Domowina“ tež přeprošenje za zhromadne skutkowanje za našu ūžisku domiznu.

Tuchwilu so wjele hiba. Tež pola nas. Lětsa je přeni wokrjes – Dubja-Błota – Domowinje jako spěchowanski člon přistupiň. Jako wuznaće k serbskej identiče regiona.

Serbstwo je něšto jara mnohostronke: Mamy samo dwě spisownej rěči, njeličomne warianty narodnych drastow, a wot dujerskeje hudźby hač do hiphopa su naši młodostni na swoje wašnje we wšich žanrach hudženja doma. Na wjesnych jawiščach a z widejoklipami socialnych syćow w interneče. Štož je z mojego wida to najwažniše:

Ludźo we wsy a w swojej štwórći sami postajeja, što to serbske jim konkretne woznamjenja. Při tym smy jako bazodemokratiska organizacija Wam rady poboku.

Dawid Statnik,
předsyda Domowiny

a se za našu bogatu kulturu a rědnú reč angažeruju. Se wě, až smy wót-wójrjone wšym, kenž se swóje serbske kórjenje waže. Togodla daš jo toś ta „Naša Domowina“ tek pšepšošenje za zgromadne statkowanje za našu ūžisku domownju.

W tej chyli se wjele gibjo. Tek pla nas. Lětosa jo předny wokrjes – Dubja-Błota – Domowinje ako spěchowański člonk pštupiň. Ako wuznaće k serbskej identiče regiona.

Serbstwo jo něco wjelgin wjelebocnego: Mamy samo dwě pisnej rěcy, njelične warianty narodnych drastow, a wót dujarskeje muziki až do hiphopa su naše młodostne na swoju wašnju we wšich žanrach muzicērowanja doma. Na wjesnych jawiščach a z widejoklipami socialnych sešow w interneše. Což jo z mójogo wiženja to najwažnejše:

Luže we jsy a w swojom běrtelu sami póstajaju, co to serbske jim konkretne wóznamjenjujo. Pší tom smy ako bazodemokratiska organizacija Wam rady k pomocy.

Dawid Statnik,
předsedař Domowiny

Wurzeln wertschätzen. Deshalb soll „Unsere Domowina“ auch Einladung zum gemeinsamen Wirken für unsere Lausitzer Heimat sein.

Gegenwärtig bewegt sich viel. Auch bei uns. Neulich ist ein erster Landkreis – Dahme-Spreewald – der Domowina als Fördermitglied beigegetreten. Als Bekenntnis zur sorbischen Identität der Region.

Unsere sorbische Gemeinschaft ist sehr vielfältig: Wir haben zwei Schriftsprachen, viele verschiedene Trachten, und sorbische Jugendliche fühlen sich beim Musizieren von Blasmusik bis HipHop in allen Stilrichtungen zu Hause. Auf den Bühnen der Dörfer und mit Videoclips in den sozialen Netzwerken.

Was aus meiner Sicht das Wichtigste ist:

Die Menschen bestimmen in ihrem Dorf und in ihrem Viertel selbst, was das Sorbische Ihnen konkret bedeutet. Dabei stehen wir als basisdemokratische Organisation Ihnen gerne zur Seite.

Dawid Statnik,
Vorsitzender der Domowina

Lětuši nošerjo Myta Domowiny a čestneho znamješka wuznamjenjeni – Statnik: „Džakowni, zo sće naše šansy jako Serbja přisporjeli“

Tež lětsa je Domowina na žurli Serbskeho domu w Budyšinje swoje wuznamjenjenja spožčila: Myto Domowiny a Myto Domowiny za dorost, woboje „za čestnohamtske skutkowanje ze wšoserbskim wuznamom“, „za wurjadne wukony w zmysle zdžerženja a spěchowanja Serbstwa“.

Předsyda Domowiny, Dawid Statnik, so wšem mytowanym džakowše, „so sće naše šansy jako Serbja z wjele prou a dobrymi idejemi přisporjeli. To je pohon do přichoda.“

Po rozsudžje mytowskeho wuběrka třešněho zwjazka dóstachu Myto Domowiny:

*Elke Nagelowa z Łaza/
Elke Nagel aus Lohsa*

Lětuši nošer Myta Domowiny za dorost je **Damian Dyrlich** z **Noweje Wjeski** (srjedža)

Den Domowina-Nachwuchspreis erhielt **Damian Dürlich** aus **Neudörfel** (in der Mitte)

Lětosne nosarje Myta Domowiny a cesnego znamuška wuznamjenjone – Statnik: „Smy žěkowne, až sće naše šanse ako Serby písiprili“

Teke lětosa jo Domowina w žurli Serbskego domu w Budyšynje swoje wuznamjenjenja pósčila: Myto Domowiny a Myto Domowiny za dorost, woboje „za cesnoamtske statkowanje z cełoserbskim wuznamom“, za wurědne wugbaša w zmysle zdžaržanja a spěchowanja Serbstwa“.

Předsedař Domowiny, Dawid Statnik, jo se wšym mytowanym wužekowař, „až sće naše šanse ako Serby z wjele prou a dobrymi idejami písiprili. To jo nam pógónjenje do pýchoda.“ Pó rozsuženju mytowaškego wuběrka kšywowego zwězka su dostali Myto Domowiny:

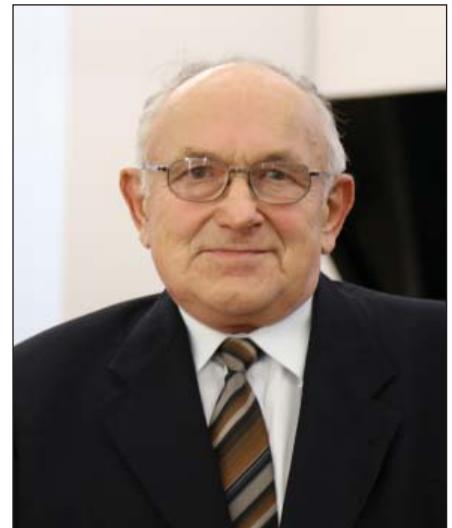
*Jurij Šolta z Noweje Wjeski/
Georg Scholze aus Neudörfel*

Domowina-Auszeichnungen 2020 für Verdienste um sorbische Sprache und Kultur – Statnik: „Haben unsere Chancen als Sorben vermehrt“

Auch in diesem Jahr hat der sorbische Dachverband Domowina wieder seine Auszeichnungen verliehen: den Domowina-Preis und den Domowina-Nachwuchspreis „für ehrenamtliches Wirken mit gesamtsorbischer Bedeutung“, „für außerordentliche Leistungen im Sinne der Bewahrung und Förderung des Sorbentums“.

Der Vorsitzende der Domowina, Dawid Statnik, dankte den Ausgezeichneten, „dass sie unsere Chancen als Sorben mit viel Mühe und guten Ideen vermehrt haben. Das ist Ansporn für die Zukunft.“

Mit dem Domowina-Preis wurden ausgezeichnet:

*Fryco Kšamař z Drjenowa/
Fritz Kschammer aus Drehnow*

Z čestnym znamješkom Domowiny „za wosebite wukony při zwoprawdženju programa Domowiny“ su lětſa tutych člonow narodneje organizacie mytowali:

**Marku Cyżowu z Lejna/
Marka Ziesch aus Lehndorf**

Z cesnym znamuškom Domowiny „za wósebne wugbaša pí zwopšawdjenju programa Domowiny“ su lětosa toš tych člonkow narodneje organizacie mytowali:

**Bjarnata Deleńka z Njebjelčic/
Bernhard Delenk aus Nebelschütz**

**Christu Dziumblowu z Bórkow
Christa Dziumbla aus Burg (Spreewald)**

**Jura Hanšku z Brjazyny/
Heinz-Jürgen Hanschke aus Briesen**

Friedharda Krawca ze Śwórzy/
Friedhard Schneider aus Großschweidnitz

Torstena Maka z Chóśebuza/
Torsten Mack aus Cottbus

Jürgena Njeka z Chrósćic/
Jürgen Neck aus Crostwitz

Marju Ošikowu z Pančic-Kukowa/
Maria Oschika aus Panschwitz-Kuckau

Heidemarie Rychtarjowu ze Slepoho
Heidemarie Richter aus Schleife

Silviu Stephanowu z Čorneho Chołmca
Silvia Stephan aus Schwarzkollm

Lawdacie namakaće w medijowym
wobłuku našeje internetoweje
strony.

Lawdacie namakajośo w casnikaśkem
wobceŕku na našom internetowem
boku.

Die Laudationen finden Sie
im Pressebereich auf unserer
Internetseite.

My smy tule za Was

Smy how tek za Was

Katja Liznarjec
regionalna rěčnica
za teritorij župy „Jan Arnošt Smoler“
Budyšin

Póstowe naměsto 2
02625 Budyšin
katja.liznarjec@domowina.de

Katharina Jurkowa
regionalna rěčnica
za teritorij župy „Michał Hórník“
Kamjenc

Hórníkowa 34
01920 Chrósćicy
katharina.jurkowa@domowina.de

Rejzka Krügerowa
projektowa managerka
za Hornju Łužicu

Póstowe naměsto 2
02625 Budyšin
rejzka.kruegerowa@domowina.de

Sonja Hrjehorjowa
regionalna rěčnica za teritorij
župy „Handrij Zejler“
Wojerecy

Drježdánska 18
02977 Wojerecy
sonja.hrjehorjowa@domowina.de

Marka Suchec
projektowa managerka
za srjedźnu Łužicu

Drježdánska 18
02977 Wojerecy
marka.suchec@domowina.de

Wir sind vor Ort für Sie da

Katja Ließner
Regionalsprecherin für das
Territorium des Regionalverbandes
„Jan Arnošt Smoler“ Bautzen

Postplatz 2
02625 Bautzen
katja.liessner@domowina.de
Tel.: +49 (0)3591 550-211
Fax: +49 (0)3591 42408

Katharina Jurk
Regionalsprecherin für das
Territorium des Regionalverbandes
„Michał Hórník“ Kamenz

Hornigstraße 34
01920 Crostwitz
katharina.jurk@domowina.de
Tel.: +49(0)35796 96254
Fax: +49(0)35796 98960

Theresia Krüger
Projektmanagerin
für die Oberlausitz

Postplatz 2
02625 Bautzen
theresia.krueger@domowina.de
Tel.: +49 (0)3591 550-291
Fax: +49 (0)3591 42408

Sonja Rehor
Regionalsprecherin für das
Territorium des Regionalverbandes
„Handrij Zejler“ Hoyerswerda

Dresdner Straße 18
02977 Hoyerswerda
sonja.rehor@domowina.de
Tel.: +49 (0)3571 418028
Fax: +49 (0)3571 418027

Marka Suchy
Projektmanagerin für die
mittlere Lausitz

Dresdner Straße 18
02977 Hoyerswerda
marka.suchy@domowina.de
Tel.: +49 (0)3571 406276
Fax: +49 (0)3571 418027

Diana Maticowa
regionalna rěčnica
za teritorij župy
Jakub Lorenc-Zalęski z. t.

Měrowa dróha 65
02959 Slepō
diana.maticowa@domowina.de

Diana Matiza
Regionalsprecherin für das
Territorium des Regionalverbandes
Jakub Lorenc-Zalęski e. V.

Friedensstraße 65
02959 Schleife
diana.matiza@domowina.de
Tel.: +49(0)35773 76154
Fax: +49(0)35773-76155

Heike Apeltowa
regionalna powědařka
za teritorium
Župy Dolna Łužycia z. t.

Droga Awgusta Bebela 82
03046 Chóśebuz
heike.apeltowa@domowina.de

Heike Apelt
Regionalsprecherin für das
Territorium des Regionalverbandes
Niederlausitz e. V.

August-Bebel-Straße 82
03046 Cottbus
heike.apelt@domowina.de
Tel.: +49(0)355 48576-428
Fax: +49(0)355 48576-433

Karin Tšukowa
regionalna powědařka
za Chóśebuz

Droga Awgusta Bebela 82
03046 Chóśebuz
karin.tsukowa@domowina.de

Karin Tschuck
Regionalsprecherin
für Cottbus

August-Bebel-Straße 82
03046 Cottbus
karin.tschuck@domowina.de
Tel.: +49(0)355 48576-430
Fax: +49(0)355 48576-433

Kathrin Šwjelina
regionalna powědařka
za Dešno a wokolinu

Droga Awgusta Bebelowa 82
03046 Chóśebuz
kathrin.swjelina@domowina.de

Kathrin Schwella
Regionalsprecherin
für Dissen und Umgebung

August-Bebel-Straße 82
03046 Cottbus
kathrin.schwella@domowina.de
Tel.: +49(0)355 48576-435
Fax: +49(0)355 48576-433

Frank Kosyk
projektowy manager
za Dolnu Łužycu

Droga Awgusta Bebela 82
03046 Chóśebuz
frank.kosyk@domowina.de

Frank Kossick
Projektmanager
für die Niederlausitz

August-Bebel-Straße 82
03046 Cottbus
frank.kossick@domowina.de
Tel.: +49(0)355 48576-429
Fax: +49(0)355 48576-433

To smy my

To smy my

Das sind wir

Impressionen von der Gedenkveranstaltung 75 Jahre Wiedergründung der Domowina in Crostwitz/Chrósćicy

Lětsa bě tomu 75 lět, zo su dwaj dnjej po kóncu druheje swětoweje wójny w małym kruhu Domowinu wozrodzili. Narodna organizacija Łužiskich Serbow bu drje hižo w lěće 1912 we Wojerecach założena, ale wot naciow zakazana. 10. meje 1945 běše w Chrósćicach dźeń nowego započatka. Smy wězo lětsa na tón wažny wokomik swojich stawiznow spominali. Tute wopominanje běše nam zdobom prěnje zjawne zarjadowanie po lockdownne korona-pandemije dla w nalěcu.

Naše župy po cyłej Łužicy

Tak smy so w dowolnej ličbje połsta ludži, z nahubnikom škitanych, pod hołym njebjom před wopominanskej taflu schadzowali. Štož je so tehdom jako mała horstka zaso započało, je mjeztym do trěšneho zwjazka z 200 cyłkami – skupiny, zwjazki, towarzstwa – narostło.

Naša regionalna baza su po starosłowjanskim principje župy. W serbskim sydlenskim rumje na braniborskim boku su so mjeztym za jednu zjednoćenu župu „Delnja Łužica” z centrumom w Choćebuzu rozsudzili. Na sakskim boku mamy štyri župy: župu „Jakub Lorenc-Zalęski” ze sydłom w Slepom, župu „Handrij Zejler” Wojerecy, župu „Michał Hórnik” Kamjenc z centrum w Chrósćicach a župu „Jan Arnošt Smoler” w Budyšinje.

Lětosa pśed 75 lětami su dwa dnja pó kóicu drugeje swětoweje wójny w małym krejzu Domowinu zasej założyli a wózywili. Narodna organizacija Łužiskich Serbow že jo se w lěće 1912 we Wörjejcach założyła, ale nacie su ju zakazali. 10. maja 1945 jo był w Chrosćicach żeń nowego zachopjeńka. Se wě až smy lětosa na to wažne wokognuše swójich stawiznow spominali. Toś to spominanje jo nam rownocasne było prědne zjawne zarědowanje pó lockdownne korona-pandemije dla w nalěsu.

Naše župy po cełej Łužicy

Toś smy se w dowólonej licbje pěšzaset luži, z nagubnikom škitanych, pód gołym njebjom pśed wopomnjeńskeju toflu zejšli. Což jo se tegdy ako mała gjarstka zasej zachopiło, jo mjaztym do kšywovégo zwězka z 200 cełkami – kupki, zwězki, towarzstwa – rozrosto.

Naša regionalna baza su pó starosłowjańskiem principje župy. W serbskim sedleńskiem rumje na bramborskem boku su se mjaztym za jadnu župu „Dolna Łužica” z centrumom w Choćebuzu rozsužili. Na sakskem boku mamy styri župy: župu „Jakub Lorenc-Zalęski” ze sedłom we Slępem, župu „Handrij Zejler” Wörjece, župu „Michał Hórnik” Kamjeńc z centrumom w Chrosćicach a župu „Jan Arnošt Smoler” w Budyšynje.

2020 ist es 75 Jahre her, dass ein kleiner Kreis von Enthusiasten zwei Tage nach Ende des Zweiten Weltkriegs die Domowina wiedergegründet hat. Der Dachverband der Lausitzer Sorben wurde bereits im Jahr 1912 in Hoyerswerda gegründet, aber von den Nazis verboten.

Der 10. Mai 1945 war in Crostwitz der Tag des Neuanfangs. Wir haben natürlich in diesem Jahr dieses wichtigen Moments in unserer Geschichte gedacht.

Unsere Regionalverbände in der ganzen Lausitz

Was vor 75 Jahren mit einer Handvoll Menschen begann, ist mittlerweile zu einem Dachverband mit 200 Zusammenschlüssen – Gruppen, Verbände, Vereine – angewachsen.

Unsere regionale Basis ist nach traditionellem slawischen Prinzip die „Župa“. Im sorbischen Siedlungsgebiet auf Brandenburger Seite ist das der mittlerweile zu einer Župa vereinigte Regionalverband „Niederlausitz“ mit seinem Zentrum in Cottbus-Chóšebuz.

Auf sächsischer Seite haben wir vier Regionalverbände: die Župa „Jakub Lorenc-Zalęski“ mit Sitz in Schleife-Slepo, die Župa „Handrij Zejler“ Hoyerswerda-Wojerecy, die Župa „Michał Hórnik“ Kamenz-Kamjenc mit Sitz in Crostwitz-Chrósćicy und die Župa „Jan Arnošt Smoler“ Bautzen-Budyšin.

Malerwerkstatt des Förderkreises für sorbische Volkskultur unter Leitung der Künstlerin Maja Nagel in der Energiefabrik Knappenrode

Eine Siegerin samt Kollektion im Wettbewerb um die diesjährigen schönsten sorbischen Ostereier

Naše towarzstwa w regionie

Tutym župam přislušea lokalne Domowinske skupiny a regionalne towarzstwa. Kóžda župa ma wotpowědnje swojej wulkosći zastupjerow w zwjazkowym předsydstwje (ZP) Domowiny. Další stołp zhromadneho angażamenta za serbsku rěč a kulturu su nadregionalne towarzstwa. Tež wone su w ZP zastupjene. To je najstarše serbske towarzstwo „Maćica Serbska”, Serbske młodzinske towarzstwo „Pawk”, Serbske šulske towarzstwo, Serbski Sokoł (třešny zwjazk serbskich sportowcow), Serbski kulturny turizm, Spěchowanski kruh za serbsku ludowu kulturu, Towarstwo Cyrila a Metoda katolskich Serbow, Towarstwo za spěchowanje serbskeho kulturneho a informaciskeho srjedžišća SKI w Berlinje, Towaršnosć k spěchowanju Serbskeho ludoweho ansambla, Zwjazk serbskich spěwarskich towarzstw, Zwjazk serbskich rjemjesnikow a předewzaćelow, Zwjazk serbskich studowacych a Zwjazk serbskich wumělcow.

Naši přečeljo po cytym swěće

Přečeljo Serbow zwonka Łužicy móža jako asocieriowane towarzstwa sobu skutkować. Mjez nimi su Společnost přátel Lužice w Praze (Česka republika), Stowarzyszenie Polsko-Serbołużyckie „Pro Lusatia”, Opole (Polska) a Towarzystwo Polsko-

Naše towarzistwa w regionie

Toś tym župam písłušaju lokalne Domowinske kupki a regionalne towarzistwa. Kužda župa ma wótpowědujucy swojej wjelikosći zastupników w zwězkowym předsedařstwje (ZP) Domowiny. Dalšny słup zgromadnegego angażenta za serbsku rěč a kulturu su nadregionalne towarzstwa. Teke wóni su w ZP zastupjone. To jo najstarše serbske towarzstwo „Maćica Serbska”, ako teke Serbske młodzinske towarzstwo „Pawk”, Serbske šulske towarzstwo, Serbski Sokoł (kšywowy zwězk serbskich sportarjow), Serbski kulturny turizm, Spěchowanski krejz za serbsku ludowu kulturu, Towaristwo Cyrila a Metoda katolskich Serbow, Towaristwo za spěchowanje serbskego kulturnego a informaciskego srjedžišća SKI w Barlinju, Zjadnošeństwo k spěchowanju Serbskego ludowego ansambla, Zwězk serbskich spěwarskich towarzstw, Zwězk serbskich rjemjesnikow a předewzaćelow, Zwězk serbskich studujacych a Zwězk serbskich wumělcow.

Naše pšijašelete pó celem swěše

Pšijašelete Serbow zwenka Łužycem mógu ako asocieriowane towarzstwa sobu statkowaś. Mjazy nimi su Společnost přátel Lužice (Česka republika), Stowarzyszenie Polsko-Serbołużyckie „Pro Lusatia”, Opole (Polska) a

Unsere Vereine in der Region

Diesen Regionalverbänden gehören die lokalen Domowina-Gruppen und regionale Vereine an. Jede Župa hat entsprechend ihrer Größe Vertreter im Bundesvorstand der Domowina. Eine weitere Säule des gemeinsamen Engagements für die sorbische Sprache und Kultur sind die überregionalen Vereine. Auch sie sind im Bundesvorstand vertreten. Das sind der älteste sorbische Verein, die wissenschaftliche Gesellschaft und „Maćica Serbska“, der Sorbische Jugendverein „Pawk“, der Sorbische Schulverein, der Dachverband des sorbischen Sports „Serbski Sokoł“, der Sorbische Kulturtourismus, der Förderkreis für sorbische Volkskultur, der Cyrill-Methodius-Verein der katholischen Sorben, die Gesellschaft zur Förderung eines Sorbischen Kultur- und Informationszentrums in Berlin (SKI), die Gesellschaft zur Förderung des Sorbischen Nationalensembles, der Bund sorbischer Gesangvereine, der Bund sorbischer Handwerker und Unternehmer, der Bund sorbischer Studierender, der Sorbische Künstlerbund.

Unsere Freunde auf der ganzen Welt

Die Freunde der Sorben außerhalb der Lausitz können als assoziierte Mitglieder mitwirken. Unter ihnen befindet sich „Společnost přátel Lužice“ Prag (Tschechische Republik), „Stowarzyszenie Polsko-Serbołużyckie,

Das Sorbische Kulturjahr in Liberec ist ein schönes Beispiel für grenzüberschreitende Kooperation – hier ein Arbeitsgespräch im Haus der Sorben Bautzen u.a. mit Jana Vančatová aus Liberec und Clemens Schkoda, Referent der Domowina für Kultur und Ausland (1., 2. v.l.)

Serbołużyckie, Warzawa (Polska). Z regionow něhdyskich serbskich wupućowarjow su na samsne wašnje z Domowinu zwjazane: Texas Wendish Heritage Society and Museum Serbin, Texas (USA), Concordia University at Austin, Texas (USA), Wendish Heritage Society Australia, Melbourne (Awstralska) a Wend/Sorb Society of South Australia, Adelaide (Awstralska). W lěće 2019 přistupil je Wendischer Freundes- und Arbeitskreis Lüchow (Němska), potomnicy połobskeho słowjanskeho kmjena Drjewjanow we Wendlandže.

Prěni wokrjes budže z člonom Domowiny

Nic naposledk móžeš Domowinje tež jako spěchowacy člon přislušeč kaž Dom biskopa Bena, nětk Smochčanske kublaniščo swjateho Bena. Tule směmy nětk na další lětuši podawk z historiskim wuznamom skedźbnić: Kónč oktobra je wokrjesny sejmik wokrjesa Dubja-Błota jednohlósne wobzamknýł, zo chce so wokrjes ze spěchowacym člonom Domowiny stać. W decembrje budže w Lubinje swjatočne přepodače wotpowědných dokumentow třešnemu zwjazkej Łužiskich Serbow. Wokrjes je prěne komunalne teritorialne zjednočenstwo, kotrež budže z člonom Domowiny. To je zajimawy signal za hajenje serbskeje kultury a rěče jako jónkrótnosć Łužicy!

► www.dahme-spreewald.info

Towarzystwo Polsko-Serbołużyckie, Warzawa (Polska). Z regionow něgajšnych serbskich wudrogowarjow su na samsnu wašnju z Domowinu zwězane: Texas Wendish Heritage Society and Museum Serbin, Texas (USA), Concordia University at Austin, Texas (USA), Wendish Heritage Society Australia, Melbourne (Awstraliska) a Wend/Sorb Society of South Australia, Adelaide (Awstraliska). W lěše 2019 jo pŕistupil Wendischer Freundes- und Arbeitskreis Lüchow (Nimska), pótomniki połobskego słowjańskego roda Drjewjanow we Wendlanže.

Prědny wokrejs bužo člonk Domowiny

Nic kradu naslědku móžoš Domowinje teke ako spěchowański člonk písłuśaš ako Dom biskupa Bena, něnt Smochčańskie kublaniščo swětego Bena. How smějomy něnt na dalšne tšojenje z historiskim wuznamom pokazaś: Kónč oktobra jo wokrjesny sejm wokrjesa Dubja-Błota jadnogłosne wobzamknūł, až co wokrejs byś spěchowański člonk Domowiny. W decembrje bužo w Lubinje swjatosne pŕsepodaše wótpowědujuczych dokumentow kšywowemu zwězku Łužiskich Serbow. Wokrejs jo předne teritorialne zjadnošeństwo, kenž bužo člonk Domowiny. To jo zajmny signal za woplěwanje serbskeje kultury a rěcy ako jadnoraznosć Lužice!

► www.dahme-spreewald.info

Pro Lusatia” Opole (Polen) und „Towarzystwo Polsko-Serbolużyckie“ Warschau, Wrocław (Polen). Aus den Zielregionen früherer sorbischer Auswanderer sind auf dieselbe Weise mit der Domowina verbunden: Texas Wendish Heritage Society and Museum Serbin, Texas (USA), Concordia University at Austin, Texas (USA), Wendish Heritage Society Australia, Melbourne (Australien) a Wend/Sorb Society of South Australia, Adelaide (Australien). Im Jahr 2019 trat auch der Wendische Freundes- und Arbeitskreis Lüchow bei, die Nachfahren des elbslawischen Stammes der Drewaner aus dem Wendland.

Erster Landkreis wird Fördermitglied der Domowina

Nicht zuletzt kann man der Domowina auch als Fördermitglied angehören, wie das Bischof-Benno Haus, jetzt Bildungsgut Schmochtitz St. Benno. Hier dürfen wir jetzt auf ein weiteres Ereignis des Jahres von historischer Bedeutung hinweisen: Ende Oktober hat der Kreistag des Landkreises Dahme-Spreewald – Dubja-Błota einstimmig beschlossen, dass der Kreis Fördermitglied der Domowina werden will. Das ist ein interessantes Signal für die Pflege der sorbischen Kultur und Sprache als Alleinstellungsmerkmal der Lausitz!

► www.dahme-spreewald.info

**Sorben/Wenden-Beauftragte des Landkreises Dahme-Spreewald:
Sabrina Kuschy**

Bildrechte: LDS, Foto: Stefan Otto

Číń sobu!

WUBĘDZOWANIE

Moja najlubša Kamishibai powědka

Što je Kamishibai?
 „Kamishibai je kaž hladźenje telewizora bjez miliny“. Kamishibai dźiwadło wobrasta z ramika, kotrej wruada kaž jewiščo. Tute storji widzomne. Powědar steki podla abo začy jewišča a tynkje do njeho serju wobrazowych kartek (zwijte w prásnym formacie A3) k wotpowiednej bajce.

Karty so za čas powiedzania jedna po druhzej wudzhamu a stawizna so k wobrazom powiedza.

Derje je, hdźy powiedźeb sebi ze swojim głosom, z wobrazami abo druhimi elementami bajka.

Fantazija nima při powiedzaniu bajkow hraničy.

紙芝居

DOMOWINA

W našim wubędzowaniu namalowali so wobrasy k serbskim bajkom a powěćam. K tutym wobrastom wosoba bajku abo powiedźeb powiedźe, tak zo ma přihlásować swoje wjesele.

Što může so wobdělčit?

- Kajfje, kif ma k tomu lóž, wkojedne hač jednotlivec abo skupinka.
- Wseleje bychmy so wjeseleli nad góniškami šulerjow a rjadowniow.

Što zo powiedza?

- Serbskim powiedźe o bajki
- Wypatryjači sebi serbsku bajku abo powiedź.
- Nasłajuječi sebi swojski tekst k bajce, tak zo so wam tutu derje powiedź.
- Rozdálejace tekst do jednoznačnych wotřekow.
- Wobudzujúce wotřek i dialogami a začućemi.
- Namalowuje wobrasy k wotřekam.
- Powiedźaje z pomocu wobrazow wauš powiedź.

Dokąd so wobrazy a wiedza sdeń?

- Šule wuwroda najlepšich powiedzajow a sdeńka wobrazowu seriju z mjenami wotpowiednych šulerjow na nas.
- Šdeń chce so jako jednotlivec abo jako skupina zworka řule na wubędzowaniu wobdělčic, sdeńc wobrasy k tomu vidzie zo swojej prezentacjy na USB-stiku abo z pomocu www.wetransfer.com direkcyje na nas.

Adresa:
 Zupa „Handrij Zejler“ Wojerecy
 Dr jehdzinska droga 18
 02377 Wojerecy

Mail: zupa_12@domowina.de

Što může dobyť?
 Přejnječe myta we wysokości 30,00 do 300,00 eurov.

Termín za wotredźe?
 srjedi, 14. apryla 2021

Nadrobnične informacie a počki namakače na internetowej stronje
 Zupy „Handrij Zejler“ Wojerecy pod hasmom „Kamishibai-wubędzowanje“

Z kamishibai-wubędzowanjom za dźěći, šulerjow a dorosćenych zwoprawdza župa „Handrij Zejler“ Wojerecy džel swojego wuspěšnego projekta „Živa kuzłarska křinja serbskich bajkow, bajow a powědančkow“ w ramiku lětušeho fondu „Čin sobu“ Sakskeje.

Z kamishibai-wubězowanim za źiši, wuknikow a dorosćonych zwopšawdnjujo župa „Handrij Zejler“ Wörjejce žél swójego wuspěšnego projekta „Živa guslowańska lodka bajkow, powěścōw a wulicowańkow“ w ramiku lětosnego fondu „Čin sobu“ Sakskeje.

Mit dem Kamishibai-Wettbewerb für Kindergarten-Kinder, Schüler und Erwachsene verwirklicht der Regionalverband „Handrij Zejler“ Hoyerswerda der Domowina einen Teil seines erfolgreichen Projektes „Lebendige Zaubertrühe sorbischer Märchen und Sagen“ im Rahmen des diesjährigen Wettbewerbs „Sächsische Mitmach-Fonds“ für die ganze Lausitz.

WUBĘDZOWANJE

Pytamy za receptami a starymi wašnjemi předzélanja přidawkow po nazhonjenjach Wašich serbskich wowkow a džadow.

Po najlepsích receptach kuchar „Wjelbika“ Tomaš Lukaš wari a zhromadnje ze jury mytuje.

Wjacore recepty zapodać je móžno:
 SKT z.t., c/o Domowina, Póstowe naměsto 2,
 02625 Budyšin | petr.bresan@domowina.de
 Dalše informacie namakače pod:
sorben-tourismus.de/wettbewerb.html

Impresum: Naša Domowina - Informacie trěšneho zwjazka · Informacie kšywovatego zwězka · Informationen des Dachverbandes

redakciski kónč/Redaktionsschluss:
 19.11.2020

wudawačel/Herausgeber:
 Zarjad/zarěd Domowiny
 Geschäftsstelle der Domowina
 Póstowe naměsto/Postplatz 2
 02625 Budyšin/Bautzen
 sekretariat@domowina.de
 ► www.domowina.de

redakcija/Redaktion:
 Marcel Brauman
 tel. 03591-550202
 marcel.brauman@domowina.de

lektor/Lektor:
 Erwin Hanuš

zhotowjenje/Satz:
 Claudia Knoblochec

Domowina z.t. z Rěčnym centrumom WITAJ spěchuje so wot Załožby za serbski lud, kotař dóstawa lětnje přiražki z dawkowych srědkow na zakladze hospodarskich planow, wobzamknjenych wot Zwjazkowego sejma, Krajneho sejma Braniborskeje a Sakskeho krajneho sejma.